TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 13- ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01/2025/QĐST-DS	Đắk Lắk, ngày 16 tháng 9 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 13- ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Thúy Sơn

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Cẩm Thoang- Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 13- Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 13- Đắk Lắk tham gia phiên họp: Bà Huỳnh Tuyết Nhi- Kiểm sát viên.

Ngày 16 tháng 9 năm 2025, tại tại sở Tòa án nhân dân Khu vực 13- Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 81/2025/VDS-TLST ngày 04 tháng 6 năm 2025 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 44/2025/QĐST-VDS ngày 25 tháng 8 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yên cầu giải quyết việc dân sự: Bà Huỳnh Thị Anh Q, sinh năm 1970; Hộ khẩu thường trú: H L, phường H, thành phố T, tỉnh Phú Yên (Nay thuộc H L, phường T, tỉnh Đắk Lắk); Hiện cư cú tại: Thôn P, xã P, tỉnh Đắk Lắk; Có mặt.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1/Ông Nguyễn Văn D, sinh năm 1965; Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện P, tỉnh Phú Yên (nay là thôn P, xã P, tỉnh Đắk Lắk) (là người bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự).

2/Bà Bùi Thị B, sinh năm 1931; Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện P, tỉnh Phú Yên (nay là thôn P, xã P, tỉnh Đắk Lắk); Có đơn xin vắng mặt.

3/Anh Nguyễn Quốc T, sinh năm 1995; Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện P, tỉnh Phú Yên (nay là thôn P, xã P, tỉnh Đắk Lắk); Có đơn xin vắng mặt.

4/Anh Nguyễn Quốc T1, sinh năm 1997; Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện P, tỉnh Phú Yên (nay là thôn P, xã P, tỉnh Đắk Lắk); Có đơn xin vắng mặt.

5/Anh Nguyễn Quốc Đ, sinh năm 2004; Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện P, tỉnh Phú Yên (nay là thôn P, xã P, tỉnh Đắk Lắk); Có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu ngày 09/5/2025, trong quá trình giải quyết và tại phiên họp bà Huỳnh Thị Anh Q yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Nguyễn Văn D trình bày: Bà Huỳnh Thị Anh Q và ông Nguyễn Văn D là vợ chồng hợp pháp, có đăng ký kết hôn năm 1994. Quá trình chung sống, sinh được 03 người con lần lượt là: Nguyễn Quốc T, sinh năm 1995; Nguyễn Quốc T1, sinh năm 1997 và Nguyễn Quốc Đ, sinh năm 2004. Trong quá trình vợ chồng chung sống bình thường tại phường H, thành phố T, tỉnh Phú Yên (Nay thuộc phường T, tỉnh Đắk Lắk) thì vào ngày 15/7/2021 ông D bị xuất huyết não nên phải nhập viện điều trị tại Bệnh viện đa khoa tỉnh P (nay là Bệnh viện Đ), đến ngày 15/8/2021 xuất viện. Theo kết luận của Bệnh viện P thì ông D bị xuất huyết não đổi thị, khi đó tình trạng ông D không nói được, không nhận biết gì và bị liệt nửa người, sau đó gia đình bà Q đưa ông D đi nhập viện tại Bệnh viện P trong thời gian từ ngày 14/9/2021 đến ngày 22/10/2021 xuất viện về nhà. Sau khi về nhà thì ông D bị liệt thêm một chân, không đi lại được và mất nhận thức hoàn toàn. Vào ngày 18/11/2021, ông D được Ủy ban nhân dân phường H, thành phố T, tỉnh Phú Yên (Nay là Phường T) cấp giấy xác nhận khuyết tật, mức độ đặc biệt nặng. Ông D đang sử dụng thuốc tại Trạm y tế phường và được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo quy định. Hiện nay, ông D đã mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, mọi hoạt động sinh hoạt đều được bà Q và mẹ đẻ ông D chăm sóc tại thôn P, xã P, tỉnh Đắk Lắk. Cha ông D là ông Nguyễn C, sinh năm 1938 (chết năm 2007). Vì vậy, bà Q làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn D là người mất năng lực hành vi dân sự. Đồng thời cử Huỳnh Thị Anh Q là người giám hộ cho ông Nguyễn Văn D để thực hiện các giao dịch dân sự theo quy định của pháp luật.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là: Bà Bùi Thị B, anh Nguyễn Quốc T, anh Nguyễn Quốc T1 và anh Nguyễn Quốc Đ đều thống nhất yêu cầu của bà Huỳnh Thị Anh Q và đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn D là một người mất năng lực hành vi dân sự và cử bà Huỳnh Thị Anh Q là người giám hộ cho ông Nguyễn Văn D. Đồng thời, có đơn xin Tòa án giải quyết vắng mặt.

Sau khi thụ lý việc dân sự, Tòa án nhân dân Khu vực 13- Đắk Lắk đã trưng cầu giám định về năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn Văn D.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 184/KLGĐ ngày 22/8/2025 của Trung tâm P1 đã kết luận đối với ông Nguyễn Văn D như sau:

Kết luận về y học: Hiện tại ông Nguyễn Văn D bị bệnh: Sa sút trí tuệ + Yếu liệt tứ chi + Tăng huyết áp/Di chứng do suất huyết não.

Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại ông Nguyễn Văn D: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 13- Đắk Lắk tham gia phiên họp phát biểu ý kiến về việc tuân theo thủ tục tố tụng về thụ lý, giải quyết việc dân sự đúng thẩm quyền. Trong quá trình thụ lý, giải quyết, T2 phán, Thư ký và những người tham gia tố tụng đã tuân thủ quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Về nội dung giải quyết việc dân sự: Đề nghị chấp nhận đơn yêu cầu của bà Huỳnh Thị Anh Q tuyên bố người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Nguyễn Văn D, cử người giám hộ là bà Huỳnh Thị Anh Q. Về lệ phí giải quyết việc dân sự bà Huỳnh Thị Anh Q phải chịu 300.000 đồng lệ phí dân sự sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 13- Đắk Lắk, Tòa án nhân dân Khu vực 13- Đắk Lắk nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Huỳnh Thị Anh Q có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn D, sinh năm 1965; Địa chỉ: Thôn P, xã P, tỉnh Đắk Lắk là một người mất năng lực hành vi dân sự. Tòa án nhân dân huyện Phú Hòa (nay là Tòa án nhân dân Khu vực 13) thụ lý và giải quyết là đúng thẩm quyền theo quy định tại khoản 1 Điều 27, Điều 35 và Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt nhưng đều có đơn xin giải quyết vắng mặt. Căn cứ Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự Toà án giải quyết vắng mặt những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan.

[2] Về nội dung yêu cầu: Bà Huỳnh Thị Anh Q yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn D là một người mất năng lực hành vi dân sự. Xét thấy, theo các tài liệu có tại hồ sơ thì vào ngày 15/7/2021 ông D bị xuất huyết não, phải nhập viện điều trị tại Bệnh viện đa khoa tỉnh P (nay là Bệnh viện Đ), đến ngày 15/8/2021 xuất viện. Theo kết luận của Bệnh viện P thì ông D bị xuất huyết não đổi thị, sau đó ông D nhập viện tại Bệnh viện P trong thời gian từ ngày 14/9/2021 đến ngày 2/10/2021 xuất viện về thì hàng tháng đều uống thuốc tại Trạm y tế phường . Vào ngày 18/11/2021, ông D được Ủy ban nhân dân phường H, thành phố T, tỉnh Phú Yên (Nay là Phường T) cấp giấy xác nhận khuyết tật, mức độ đặc biệt nặng và được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo quy định. Hiện nay, ông D đã mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, mọi hoạt động sinh hoạt đều được bà Q và mẹ đẻ ông D chăm sóc tại thôn P, xã P, tỉnh Đắk Lắk.

Căn cứ vào bản kết luận kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 184/KLGĐ ngày 22/8/2025 của Trung tâm P1 đã kết luận đối với ông Nguyễn Văn D như sau:

Kết luận về y học: Hiện tại ông Nguyễn Văn D bị bệnh: Sa sút trí tuệ + Yếu liệt tứ chi + Tăng huyết áp/Di chứng do suất huyết não.
(Theo Bảng phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 có mã bệnh: F01+G82+110-ICD.10).

Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại ông Nguyễn Văn D mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Như vậy, căn cứ vào kết quả giám định, hồ sơ bệnh án có cơ sở xác định ông Nguyễn Văn D là một người mất năng lực hành vi dân sự, phù hợp với bản tự khai của người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan, xác nhận của Trạm y tế phường, UBND xã và ý kiến đề nghị của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp. Do đó, cần chấp nhận đơn yêu cầu của bà Huỳnh Thị Anh Q, tuyên bố ông Nguyễn Văn D, sinh năm 1965; Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện P, tỉnh Phú Yên (nay là thôn P, xã P, tỉnh Đắk Lắk); là một người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015.

[3] Đối với yêu cầu cử người giám hộ cho ông Nguyễn Văn D thấy rằng bà Huỳnh Thị Anh Q và ông Nguyễn Văn D là vợ chồng, có đăng ký kết hôn theo quy định pháp luật. Quá trình chung sống có 03 người con chung là Nguyễn Quốc T, Nguyễn Quốc T1 và Nguyễn Quốc Đ. Hiện nay, mẹ đẻ ông D là bà Nguyễn Thị B1, cha ông D là ông Nguyễn C đã chết. Theo bản trình bày của bà B1 và các con ông D đều thống nhất cử bà Q là người giám hộ theo quy định pháp luật. Xét thấy, bà Q

có đủ điều kiện để giám hộ cho ông D nên yêu cầu chỉ định bà Q là người giám hộ cho ông D được chấp nhận, bà Q thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật dân sự.

[4] Lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Huỳnh Thị Anh Q phải chịu 300.000 đồng lệ phí dân sự sơ thẩm.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, , Điều 361, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Áp dụng khoản 1 Điều 22, Điều 46, 47, 54 Bộ luật Dân sự năm 2015;

Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Huỳnh Thị Anh Q về yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố: Ông Nguyễn Văn D, sinh năm 1965; Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện P, tỉnh Phú Yên (nay là thôn P, xã P, tỉnh Đắk Lắk) là người mất năng lực hành vi dân sự.

Về giám hộ: Chỉ định bà Huỳnh Thị Anh Q là người giám hộ cho ông Nguyễn Văn D, đại diện theo pháp luật của ông Nguyễn Văn D trong việc xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp cho ông Nguyễn Văn D theo quy định của pháp luật.

Bà Huỳnh Thị Anh Q có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự. Việc giám hộ bị thay đổi, chấm dứt theo quy định tại Điều 60, 62 Bộ luật Dân sự.

Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Áp dụng Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Người yêu cầu bà Huỳnh Thị Anh Q phải chịu 300.000 đồng *(Ba trăm nghìn đồng)* lệ phí Dân sự sơ thẩm. Được khấu trừ số tiền 300.000đ *(Ba trăm nghìn đồng)* đã nộp tạm ứng lệ phí, tại Biên lai thu tiền số 0005315 ngày 04/6/2025 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Phú Hòa, tỉnh Phú Yên (Nay là Phòng thi hành án dân sự Khu vực 13- Đắk Lắk).

Người yêu cầu có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết.

Nơi nhận:
- Người yêu cầu;

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- VKSND Kv 13- Đắk Lắk;
- PTHADS Khu vực 13- Đắk Lắk;
- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- Lưu hồ sơ.

Lê Thị Thúy Sơn